

ARCHIEF	Kopie intern: Directie/EKE/KN	Kopie extern: -- DB 26-05-2015

UW WATERSCHAP

Ministerie van Infrastructuur en Milieu
Mevrouw drs. M.H. Schultz van Haegen
Postbus 20901
2500 EX DEN HAAG

Sittard, 27 MEI 2015

uw kenmerk : -
uw schrijven van : -
ons kenmerk : 201505075

behandeld door : Y.J.G. van Kruchten-Cuijpers
doorkiesnummer : 046-4205882
e-mail : y.vankruchten@overmaas.nl

onderwerp :
Reactie op internetconsultatie Ontwerp Wijziging
Waterwet

Geachte mevrouw Schultz van Haegen,

Via een internetconsultatie heeft u ons uitgenodigd om te reageren op de ontwerp-wijziging van de Waterwet en de bijbehorende Memorie van Toelichting. Als Waterschap Roer en Overmaas hebben wij kennis genomen van beide stukken. De overstap naar de risicobenadering in de normering voor de bescherming tegen overstromingen zien wij als een positieve ontwikkeling, maar op een tweetal punten hebben wij bezwaar tegen de ontwerp-wijziging van de Waterwet en de Memorie van Toelichting:

- Het daadwerkelijke beschermingsniveau komt met de definitie van de normen zoals opgenomen in de ontwerp-wijziging (signaalwaarde en ondergrens) lager te liggen dan bedoeld met de normspecificaties in het Deltaprogramma. Dit is niet acceptabel en doet geen recht aan wat in het Deltaprogramma steeds benoemd is als het gewenste beschermingsniveau. Wij zijn van mening dat per dijktraject slechts één norm dient te worden vastgelegd. Dit is de norm die gelijk is aan de normspecificatie uit het Deltaprogramma.
- Voor een groot deel van de Limburgse dijkringen stelt u als ondergrens voor het beschermingsniveau een overstromingskans van 1/100 per jaar voor. Deze ondergrens is om meerdere redenen te laag en niet acceptabel.

Beide punten zijn in het vervolg van deze brief nader toegelicht.

Betekenis normspecificaties, signaleringsnorm en ondergrens

In het Deltaprogramma is onderzoek gedaan naar het gewenste beschermingsniveau dat geboden moet worden door dijkringen of -trajecten. Hieruit zijn normspecificaties bepaald waarvoor geldt dat de investeringskosten voor het verkleinen van de overstromingskans in balans zijn met de hiermee gerealiseerde risicoreductie én waarmee het basisbeschermingsniveau (10^{-5}) voor alle inwoners behaald is. Zoals beschreven in de Memorie van Toelichting (MvT) zijn deze normspecificaties gebaseerd op de 'middenkansen'. Dit is, zoals ook de 'zaagtand figuur' in paragraaf 5.3.2 van de MvT aangeeft, de gemiddelde sterkte van de waterkering tijdens zijn levensduur.

Waterschap Roer en Overmaas

Postbus 185, 6130 AD Sittard • Parklaan 10, 6131 KG Sittard
046-4205700 • info@overmaas.nl • www.overmaas.nl
Nederlandse Waterschapsbank N.V. IBAN NL42NWAB0636752658
BIC NWABNL2G • btw-nummer NL8123.61.155.B01 • KVK 14130516

ISO 9001:2008 GECERTIFICEERD

Zeer teleurstellend is het dat de normspecificatie (middenkans) uit het Deltaprogramma in de ontwerpwijziging vertaald wordt in de 'signaleringswaarde' en hieraan een definitie gegeven is die geen recht doet aan de betekenis van de normspecificatie zoals deze altijd besproken is aan de overlegtafels in het Deltaprogramma.

We hebben grote moeite hebben met de zwakke formulering van de signaleringsnorm in art. 2.2 lid 1: "overschrijding moet gemeld worden aan de minister". Bij overschrijding van de signaleringsnorm is blijkbaar slechts een melding nodig en hoeft verder geen actie te worden ondernomen, daar waar wij van mening zijn dat op dat moment actie noodzakelijk is.

In de Memorie van Toelichting is deze melding nog zwakker omschreven als (MvT blz. 15, 4e alinea): "een signaal dat de bescherming die een dijktraject biedt, afneemt en dat deze op termijn moet worden versterkt" en (MvT blz. 15, 6e alinea): "De signaleringsnorm is bedoeld als vroegtijdig signaal dat het gewenste beschermingsniveau in de toekomst in gevaar dreigt te komen".

De ondergrens is daarentegen juist hard omschreven als: "de overstromingskans per jaar waarop elk dijktraject, niet zijnde een dijktraject als bedoeld in het eerste lid, onderdeel b, ten minste berekend moet zijn" (art. 2.2 lid 4). Paragraaf 5.4.2. uit de MvT maakt nog eens extra duidelijk dat alleen de ondergrens richtinggevend zal zijn voor het ontwerp van versterkingsmaatregelen.

Op grond van deze formuleringen kunnen wij niet anders concluderen dan dat de ondergrens in de praktijk zal gaan functioneren als de nieuwe norm. De daadwerkelijk geboden bescherming tegen overstroming zal onder de normspecificatie/middenkans uit het Deltaprogramma komen te liggen en waarschijnlijk zelfs dichtbij de ondergrens liggen. In het licht van de afspraken uit het Deltaprogramma en vanwege het ontbreken over afspraken met betrekking tot de hoogte van de ondergrens is dit onacceptabel. Tevens is met de wijziging van de definitie van de normspecificatie (signaalwaarde in plaats van middenkans) de relatie met de achterliggende onderbouwing van de norm en hiermee ook de uitlegbaarheid hiervan verloren gegaan.

Ten aanzien van de noodzaak van het vastleggen van een ondergrens concluderen wij dat deze er niet is. Een eventuele ondergrens dient hooguit gebruikt te worden als niveau waarvan overschrijding te allen tijde voorkomen dient te worden en waar de grens ligt tussen 'onwenselijk' en 'onveilig'. De normspecificatie die nu betiteld is als 'signaleringswaarde' is de waarde waarop gestuurd moet worden bij de cyclus van toetsen en versterken, een eventuele ondergrens mag daarbij niet meer zijn dan een maatstaf om te constateren dat veiligheidsmaatregelen acuut zijn of niet. Met één norm is het echter duidelijk genoeg dat er maatregelen genomen moeten gaan worden zodra de norm wordt overschreden, conform de huidige situatie.

Ondergrens Limburgse dijkringen

Ongeacht het ontbreken van de noodzaak voor het vastleggen van een is het vaststellen van een ondergrens voor de meeste Limburgse dijktrajecten op een overstromingskans van 1/100 per jaar (een factor 3 lager dan 1:300) *niet acceptabel*, want:

- De 1:100 norm is gelijk aan de norm voor regionale wateroverlast terwijl het risico van overstromingen door het falen van primaire waterkeringen veel groter is. Het gaat bij de primaire keringen bovendien niet over overlast, maar over veiligheid.
- De 1:100 norm biedt een lager beschermingsniveau dan de huidige wettelijke norm van 1:250 (ook na omrekening van overschrijdingskans naar overstromingskans). De ondergrens van 1:100 betekent dus een achteruitgang van het nu geldende beschermingsniveau.

Wij constateren dat een inhoudelijke onderbouwing voor de ondergrens van 1/100 per jaar geheel ontbreekt. Met een op hoofdlijnen en generiek voor heel Nederland bepaalde factor 3 is niet aangetoond dat het verantwoord is deze factor ook toe te passen op de laagst genormeerde dijktrajecten.

Zorg over haalbaarheid 4^e Toetsronde

Tot slot willen wij onze zorg uiten over de ontwikkeling van het wettelijk toetsinstrumentarium in relatie tot de haalbaarheid van de einddatum van de Vierde Landelijke Toetsronde in 2023 (MvT, hoofdstuk 6). De overstap van overschrijdings- naar overstromingskans in de normering heeft een groot effect op de hiervoor benodigde beoordelingssystematiek en hiermee op de voorbereidingen die beheerders moeten treffen om de waterkeringen te kunnen toetsen. Gelet op onder andere de verwachte hoeveelheid aan wijzigingen, de beperkte duidelijkheid over het instrumentarium vóór 2017 en de beschikbare marktcapaciteit, is een uitvoering van de Vierde Toetsronde in de periode 2017-2023 waarschijnlijk niet realistisch.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende geïnformeerd te hebben.

Hoogachtend,

het dagelijks bestuur,

de secretaris/directeur,

ing. J.M.G. In den Kleef

de voorzitter,

dr. J.J. Schrijen